

توصیه‌های نحوه مصرف داروها در ماه مبارک رمضان

بیماران نباید بدون مشورت با داروساز یا پزشک معالج خود، اقدام به قطع دارو، تغییر یا کاهش دوز مصرفی و یا تغییر زمان مصرف نمایند.

به گزارش سایت خبری پرسون، نوشین محمدحسینی در گفتگویی اظهار داشت: با فرا رسیدن ماه رمضان، برای افرادی که به دلیل ابتلاء به بیماری، دارو مصرف می‌نمایند، همیشه این سوال مطرح است که نحوه صحیح مصرف داروها در زمان روزه داری چگونه باید باشد و آیا قطع مصرف داروها و یا جابجایی زمان مصرف دارو به زمان‌های قبل از سحر یا بعد از افطار کار درستی است یا خیر. نکته قابل اهمیت که باید مورد توجه شاغلین گروه پزشکی قرار گیرد، حفظ سلامتی بیمار است.

وی افزود: در بارداری، شیردهی و برخی از بیماری‌ها مانند دیابت، فشارخون، روده تحریک پذیر، یبوست، زخم‌های گوارشی (معده و دوازدهه)، اختلالات کلیوی، اختلالات غده تیروئید، بیماری‌های اعصاب و روان، قلبی عروقی و تنفسی، فرد ملزم می‌باشد پیش از اقدام به روزه داری، با پزشک معالج خود در خصوص اقدام به روزه داری مشورت نماید.

محمدحسینی تاکید کرد: بیماران نباید بدون مشورت با داروساز یا پزشک معالج خود، اقدام به قطع دارو، تغییر یا کاهش دوز مصرفی و یا تغییر زمان مصرف نمایند. رعایت نکردن این اصول می‌تواند منجر به عدم اثربخشی دارو، عدم دستیابی به اثرات درمانی، بروز اثرات جانبی و تشدید بیماری شود. چنانچه فردی به رغم ابتلاء به بیماری، پس از مشورت با پزشک معالج، مجاز به روزه گرفتن باشد، می‌بایست به نکات زیر توجه نماید.

وی افزود: بیماران مبتلا به صرع، در معرض خطر تغییر دوز دارو در ایام روزه داری می‌باشند. پزشکان علاوه بر بیماران صرعی که با قطع دارو دچار بازگشت حملات تشنجی می‌شوند، باید به بیماران مبتلا به آسم که با قطع داروهای استنشاقی و افشانه‌های تنفسی دچار حملات آسمی می‌شوند مشاوره دقیق داده و توصیه‌های لازم را ارائه بنمایند.

محمد حسینی ادامه داد: مطالعات به عمل آمده روی داروهای ضد فشارخون نشان می‌دهد که روزه داری تأثیر خاصی بر اثربخشی این داروها ندارد. البته گاهی اوقات لازم است در مورد داروهای مدر (ادرار آور)، برای جلوگیری از کاهش آب بدن، پزشک اقدام به کاهش دوز این داروها در بیماران روزه دار بنماید.

وی گفت: برخی از داروهای ضد التهاب این قابلیت را دارند که دو بار در طول روز مصرف شوند. مصرف این گونه داروها را می‌توان با مشورت پزشک و داروساز به زمان افطار و سحر موکول نمود.

محمد حسینی تاکید کرد: پزشک معالج، جهت درمان عفونت در بیمار روزه دار، می‌تواند اقدام به تجویز آنتی‌بیوتیک‌هایی نماید که به جای چند بار مصرف در طی روز، یک یا دو بار در روز مصرف شوند.

وی افزود: برخی از داروها نیز به شکل آهسته رهش در بازار دارویی موجود هستند. در مورد این داروها به جای مصرف سه تا چهار بار در روز، پزشک می‌تواند داروی آهسته رهش که یک بار در روز تجویز می‌شود توصیه نماید.

محمد حسینی ادامه داد: تغییر نحوه مصرف برخی از داروها (از شکل خوراکی به شکل پوستی) در این ایام نیز بنا به تجویز پزشک ممکن است. در صورت وجود این شکل دارویی، به جای مصرف برخی از داروهای خوراکی، پزشک معالج می‌تواند آنها را به شکل زیست چسب (چسب پوستی دارو در صورت موجود بودن) تجویز نماید.

وی افزود: هرچند روزه داری برای برخی از مبتلایان به دیابت بنا بر تشخیص پزشک معالج می‌تواند مفید باشد، ولی تغییر خودسرانه دوز دارو و رژیم غذایی در برخی دیگر بسیار خطرناک است. بیمارانی که انسولین مصرف می‌نمایند قبل از اقدام به روزه داری باید با پزشک معالج خود مشورت نمایند. در تمامی بیماران دیابتی، کنترل مرتب قند خون و تنظیم آن بسیار مهم است.

محمد حسینی گفت: نکته بسیار مهمی که در خصوص سلامت بانوان لازم به ذکر است، استفاده از داروهای ضد بارداری ترکیبی مانند LD می‌بایست با دستور پزشک معالج صورت گیرد و مصرف آن به منظور قطع خونریزی دوران قاعدگی و کامل کردن روزه در ماه رمضان ممنوع می‌باشد. مصرف قرص‌های ضد بارداری ترکیبی به روشی که منجر به قطع قاعدگی شود، علاوه بر اینکه چرخه هورمونی مصرف کننده دارو را مختل خواهد کرد، تبعات خطرناکی مانند اشکالات انعقادی و ایجاد لخته در عروق اندام‌های تحتانی و حتی عروق مغزی به دنبال خواهد داشت. خصوصاً که این امر با کاهش مصرف مایعات ممکن است تشدید شود. شیوع این عارضه با افزایش سن افزایش می‌یابد و این امر هشدار است برای بانوانی که در سنین بالای ۳۵ سال هستند، دارای اضافه وزن و سابقه ترومبوز هستند و یا سیگاری هستند. این موضوع ضرورت مصرف داروهای ضد بارداری خوراکی را تحت نظارت پزشک، دوچندان می‌کند.

وی در ادامه به نحوه صحیح مصرف داروها در ماه مبارک رمضان اشاره کرد و افزود: روزه دار، چنانچه مبتلا به بیماری خاصی هست که مجبور به مصرف دارو در ایام مبارک رمضان است، قبل از هر چیز با پزشک معالج خود مشورت نمائید.

محمدحسینی خطاب به این قبیل روزه داران که بیماری خاصی دارند، گفت: در زمان روزه داری هیچگاه وعده‌های دارو را خودسرانه حذف و یا به زمان دیگری موکول ننمایید. این عمل سبب اختلال در روند درمان می‌گردد. مصرف بسیاری از داروها را می‌توان پس از مشورت با پزشک به زمان سحری یا افطار منتقل نمود.

وی افزود: روزه دار چنانچه مبتلا به بیماری مزمن مانند فشارخون، دیابت، بیماری‌های گوارشی، اعصاب و روان، قلبی عروقی، تنفسی و اختلالات کلیوی است، در این خصوص که آیا روزه داری برای شما بدون اشکال است یا خیر و همچنین در صورت بی‌خطری، در مورد نحوه مصرف دارو و رژیم غذایی مناسب در ماه مبارک رمضان، با پزشک و داروساز مشورت نمائید.

محمدحسینی تاکید کرد: اثربخشی بسیاری از داروها، ارتباط مستقیمی با مصرف به موقع آنها در زمان معین دارد. در ایام روزه داری خودسرانه نوبت داروی خود را قطع ننمایید. قطع ناگهانی برخی از داروها به واسطه روزه داری بسیار خطرناک است. درباره قطع داروهای خود و نحوه استفاده آنها در ماه مبارک رمضان، با پزشک و یا داروساز خود مشورت نمائید.

وی ادامه داد: بیماران دیابتی باید پیش از شروع ماه مبارک تحت بررسی پزشکی قرار گیرند. بیماران باید از نظر سطح قند خون، فشار خون، چربی خون، انعقاد خون و بررسی‌های کلی وضعیت بیوشیمی خون بررسی گردند و بر این اساس رژیم غذایی و دارویی مختص هر بیمار قبل از شروع ماه مبارک تعیین گردد.

محمدحسینی افزود: هم بیماران و هم خانواده فرد مبتلا به دیابت باید در رابطه با خطرات احتمالی تهدید کننده بیمار در ایام روزه داری مورد مشاوره قرار گیرند. همچنین در مورد علائم افزایش و کاهش قند خون، اندازه گیری قند خون، تنظیم وعده‌های غذایی، فعالیت بدنی و مصرف داروها در ماه مبارک باید آموزش لازم را دریافت کنند. علاوه بر این، روش درمان و اقدامات لازم در صورت بروز مشکل باید به همراه بیمار آموزش داده شود.

وی اظهار داشت: استفاده از داروهای ضد بارداری ترکیبی مانند LD در بانوان فقط می‌بایست طبق دستور پزشک معالج باشد و جهت قطع خونریزی دوران قاعدگی و به منظور کامل کردن روزه در ماه رمضان، نمی‌بایست مصرف شود چراکه تبعات خطرناکی مانند اختلالات انعقادی و ایجاد لخته در عروق اندام‌های تحتانی و حتی عروق مغزی به دنبال خواهد داشت.

محمدحسینی در ارتباط با تزریق واکسن کرونا در ایام روزه داری، گفت: دریافت واکسن کووید ۱۹ منافاتی با روزه داری ندارد اما رعایت چند نکته برای افرادی که قصد دریافت واکسن کووید ۱۹ در ماه مبارک رمضان را دارند، ضروری است.

وی در همین زمینه افزود: با توجه به هم زمانی واکسیناسیون کووید ۱۹ با روزه داری و احتمال بروز واکنش‌های مانند ایجاد لخته در عروق (حوادث ترومبوآمبولیک، ترومبوز سینوس وریدی مغز) به ویژه در افراد جوان، توصیه می‌شود جهت مرتفع گرداندن خطرات قابل اصلاح برای مشکلات ایجاد لخته در عروق (ترومبوز)، به هیچ عنوان از داروهای هورمونی (داروهای ضد بارداری خوراکی، داروهای استروژنی، استروئیدهای آنابولیک و...) به صورت خودسرانه استفاده نشود.

مدیرکل دفتر نظارت و پایش مصرف فرآورده‌های سلامت محور سازمان غذا و دارو، گفت: با توجه به احتمال بروز واکنش‌های ازدیاد حساسیت سریع بعد از تزریق هر واکسنی، توصیه می‌شود حتی الامکان فردی که واکسن کووید ۱۹ را دریافت می‌نماید، در روز تزریق واکسن دچار کمبود مایعات بدن نباشد و روزه داران ترجیحاً قبل از دریافت واکسن، سحری را میل کرده باشند.

وی ادامه داد: در صورت بروز واکنش‌های ازدیاد حساسیت سریع (سرگیجه، افت فشار، تورم صورت، گرفتگی صدا، بثورات پوستی خارش دار گسترده) بعد از تزریق واکسن حتماً به مرکز درمانی مراجعه شود. تا زمان مراجعه بیمار به مرکز درمانی، جهت حفظ مایع داخل عروقی، پاهای بیمار بالا نگاه داشته شود.

محمدحسینی در پایان گفت: برای کنترل درد عضلانی و درد استخوانی و مفاصل (میالژی و آرترالژی) بعد از تزریق واکسن کووید ۱۹، روزه داران می‌توانند از شیاف استامینوفن و یا شیاف داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی (تحت نظر پزشک) استفاده نمایند.